

**LAZDIJŲ MOTIEJAUS GUSTAIČIO GIMNAZIJOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL LAZDIJŲ MOTIEJAUS GUSTAIČIO GIMNAZIJOS DIREKTORIAUS 2025 M.
BALANDŽIO 28 D. ĮSAKymo NR. LGGV1-65 „DĖL LAZDIJŲ MOTIEJAUS
GUSTAIČIO GIMNAZIJOS REAGAVIMO Į PSICHOAKTYVIŲJŲ MEDŽIAGŲ
VARTOJIMO, DISPONAVIMO IR (AR) PLATINIMO ATVEJUS BEI PAGALBOS
TEIKIMO MOKINIAMS, JŲ ATSTOVAMS PAGAL ĮSTATYMĄ APRAŠO
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2026 m. kovo d. Nr. LGGV1-
Lazdijai

Vykdydama Lazdijų Motiejaus Gustaičio gimnazijos direktoriaus pareigybės aprašymo, patvirtinto Lazdijų rajono savivaldybės mero 2024 m. spalio 25 d. potvarkiu Nr. 7V-353 „Dėl Lazdijų Motiejaus Gustaičio gimnazijos direktoriaus pareigybės aprašymo patvirtinimo“ 5.10 papunktį,

p a k e i č i u Lazdijų Motiejaus Gustaičio gimnazijos reagavimo į psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, disponavimo ir (ar) platinimo atvejus bei pagalbos teikimo mokiniams, jų atstovams pagal įstatymą aprašo, patvirtinto Lazdijų Motiejaus Gustaičio gimnazijos direktoriaus 2025 m. balandžio 28 d. įsakymu Nr. LGGV1-65 „Dėl Lazdijų Motiejaus Gustaičio gimnazijos reagavimo į psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, disponavimo ir (ar) platinimo atvejus bei pagalbos teikimo mokiniams, jų atstovams pagal įstatymą aprašo patvirtinimo“, 8.1 papunktį ir jį išdėstau taip:

„8.1. esant mokinio atstovų pagal įstatymą sutikimui, atskiroje patalpoje individualiai kalbasi su mokiniu apie kilusios situacijos aplinkybes: kada ir kokias psichoaktyvias medžiagas vartojo, iš kur jų gavo, tai darė vienas ar su kitu (-ais) mokiniu (-iais), ar gali būti kam nors reikalinga medicininė ar kita pagalba, prašo mokinio parodyti asmeninius daiktus ir (ar) leisti patikrinti metalo detektoriumi ir imasi vieno iš šių veiksmų.“

Direktorė

Alma Burbaitė

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lazdijų Motiejaus Gustaičio gimnazija, Lazdijai, Vytauto g. Nr. 13, 67122 Lazdijai, Lietuva (2026-03-19 14:28:18)
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL LAZDIJŲ MOTIEJAUS GUSTAIČIO GIMNAZIJOS DIREKTORIAUS 2025 M. BALANDŽIO 28 D. ĮSAKYMO NR. LGGV1-65 „DĖL LAZDIJŲ MOTIEJAUS GUSTAIČIO GIMNAZIJOS REAGAVIMO Į PSICHOAKTYVIŲJŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO, DISPONAVIMO IR (AR) PLATINIMO ATVEJUS BEI PAGALBOS TEIKIMO MOKINIAMS, JŲ ATSTOVAMS PAGAL ĮSTATYMĄ APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO
Dokumento rūšys	-
Dokumento registracijos data ir numeris	2026-03-17 Nr. LGGV1-68
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Alma Burbaitė, Direktorė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-03-17 16:03:55 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-XL
Laiko žymoje nurodytas laikas	2026-03-17 16:04:56 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	EID-SK 2016,2.5.4.97=#160e4e545245452d3130373437303133,AS Sertifitseerimiskeskus,EE
Sertifikato galiojimo laikas	2023-11-23 15:08:08–2028-11-21 23:59:59
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	dvs.lazdijai.lt/ doclogix, Registratorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-03-17 16:04:09 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	RCSC IssuingCA-2,RCSC,VI Registru Centras - i.k. 124110246,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2025-01-13 10:51:35–2028-01-13 10:51:35
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DocLogix v12.8.7.0
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2026-03-19 14:28:18)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2026-03-19 14:28:18 atspausdino Eglė Aleksandravičienė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-

**LAZDIJŲ MOTIEJAUS GUSTAIČIO GIMNAZIJOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL LAZDIJŲ MOTIEJAUS GUSTAIČIO GIMNAZIJOS REAGAVIMO Į
PSICHOAKTYVIŲJŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO, DISPONAVIMO IR (AR) PLATINIMO
ATVEJUS BEI PAGALBOS TEIKIMO MOKINIAMS, JŲ ATSTOVAMS PAGAL
ĮSTATYMĄ APRAŠO PATVIRTINIMO**

2025 m. balandžio d. Nr. LGGV1-
Lazdijai

Vadovaudamasi Lazdijų Motiejaus Gustaičio gimnazijos direktoriaus pareigybės aprašymu patvirtintu Lazdijų rajono savivaldybės mero 2024 m. spalio 25 d. potvarkio Nr. 7V-353 „Dėl Lazdijų Motiejaus Gustaičio gimnazijos direktoriaus pareigybės aprašymo patvirtinimo“ 5.10 punktu, Lazdijų rajono savivaldybės tarybos 2024 m. gruodžio 20d. sprendimu Nr. 5TS – 556 „Dėl Lazdijų rajono savivaldybės mokyklų reagavimo į psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, disponavimo ir (ar) platinimo atvejus bei pagalbos teikimo mokiniams, jų atstovams pagal įstatymą aprašo patvirtinimo“:

1. T v i r t i n u Lazdijų Motiejaus Gustaičio gimnazijos reagavimo į psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, disponavimo ir (ar) platinimo atvejus bei pagalbos teikimo mokiniams, jų atstovams pagal įstatymą aprašą (pridedamas).

2. Į p a r e i g o j u Rūtą Jastiuginovą, raštinės administratore, per dokumentų valdymo sistemą su šiuo įsakymu supažindinti Lazdijų Motiejaus Gustaičio gimnazijos darbuotojus dirbančius DVS, darbuotojus nedirbančius DVS supažindinti pasirašytinai.

Direktoriaus pavaduotoja ugdymui,
laikinei einanti direktoriaus pareigas

Virginija Spitrienė

PATVIRTINTA
Lazdijų Motiejaus Gustaičio gimnazijos
direktoriaus 2025 m. balandžio d.
įsakymas Nr. LGGV1-

LAZDIJŲ MOTIEJAUS GUSTAIČIO GIMNAZIJOS REAGAVIMO Į PSICHOAKTYVIŲJŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO, DISPONAVIMO IR (AR) PLATINIMO ATVEJUS BEI PAGALBOS TEIKIMO MOKINIAMS, JŲ ATSTOVAMS PAGAL ĮSTATYMĄ APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lazdijų Motiejaus Gustaičio gimnazijos (toliau – Gimnazija) reagavimo į psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, disponavimo ir (ar) platinimo atvejus bei pagalbos teikimo mokiniams, jų atstovams pagal įstatymą aprašas (toliau – Aprašas) apibrėžia mokinių psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, disponavimo jomis ar jų platinimo atpažinimą, tinkamą reagavimą, principus ir eigą, nustato pagalbos teikimo būdus Gimnazijoje bei nukreipimo pagalbos už Gimnazijos ribų sąlygas ir galimybes Lazdijų rajono savivaldybėje (toliau – Savivaldybė).

2. Aprašo tikslas – nustatyti ir taikyti vieningą reagavimo į Gimnazijoje pastebėtus mokinių psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, disponavimo ir (ar) platinimo atvejus tvarką, stiprinti pagalbos teikimą Mokykloje bei didinti nukreipimo gauti pagalbos dėl psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo už Gimnazijos ribų mastą.

3. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 18 punktu, 15 straipsnio 4 dalimi, vykdydama Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. gegužės 23 d. nutarimą Nr. XIV-1982 „Dėl Nacionalinės darbotvarkės narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės, vartojimo prevencijos ir žalos mažinimo klausimais iki 2035 metų patvirtinimo“, Lazdijų rajono savivaldybės tarybos 2024 m. gruodžio 20d. sprendimu Nr. 5TS – 556 „Dėl Lazdijų rajono savivaldybės mokyklų reagavimo į psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, disponavimo ir (ar) platinimo atvejus bei pagalbos teikimo mokiniams, jų atstovams pagal įstatymą aprašo patvirtinimo“, kitais galiojančiais teisės aktais.

4. Apraše vartojamos sąvokos:

4.1. Apsinuodijimas – patologinė organizmo būklė, kurią sukelia narkotinių, psichotropinių, kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimas.

4.2. Apsvaigimas – psichikos būseną ar elgesio sutrikdymas, kuriuos sukelia pavartotos narkotinės, psichotropinės ar kitos psichiką veikiančios medžiagos.

4.3. Disponavimas psichoaktyviosiomis medžiagomis – psichoaktyviųjų medžiagų buvimas mokinio žinioje (su savimi, patalpoje, slėptuvėje ar kitoje vietoje).

4.4. Eksperimentavimas psichoaktyviosiomis medžiagomis – psichoaktyviųjų medžiagų vartojimas dėl smalsumo išbandyti, nepakankamo psichologinio atsparumo ar socialinių emocinių įgūdžių stokos ar kitų priežasčių, kai vartojama vieną ar kelis kartus nereguliariai, nedideliais kiekiais.

4.5. Mokinio atstovų pagal įstatymą sutikimas – rašytinis sutikimas ar Gimnazijos ugdymo sutartyje su mokinių atstovais pagal įstatymą numatyta nuostata, suteikianti teisę Gimnazijos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui patikrinti mokinio daiktus, kilus įtarimams dėl draudžiamų daiktų turėjimo.

4.6. Nepriežiūra – tėvų ar kitų vaiko atstovų pagal įstatymą ar už vaiko priežiūrą atsakingo asmens nuolatinis vaikui būtinų fizinių, emocinių ir socialinių poreikių netenkinimas ar aplaidus tenkinimas, dėl kurio vaikas mirė, buvo sutrikdyta jo sveikata ar normali raida arba sukeltas pavojus vaiko gyvybei, sveikatai ar normaliai raidai.

4.7. Priklausomybė – psichoaktyviųjų medžiagų vartojimas, kai dėl centrinėje nervų sistemoje įvykusių pokyčių, padidėjusios tolerancijos medžiagai, pasireiškiančios abstinencijos diagnozuojama lėtinė liga, sukianti psichologinę ar fizinę priklausomybę, kuriai būdingi atkryčiai.

4.8. Psichoaktyviosios medžiagos – tai alkoholis, tabakas, tabako gaminiai, elektroninės cigaretės ir su jais susiję gaminiai, kitos narkotinės, psichotropinės medžiagos bei priemonės, kurias asmenys naudoja ir / ar vartoja, siekdami pakeisti savo emocinę būseną, mąstymą ar elgesį.

4.9. Rizikingas vartojimas – tai pasikartojantis psichoaktyviųjų medžiagų vartojimas, tokiu būdu ar tokiu kiekiu, kuris gali sukelti sveikatos sutrikimus, socialines problemas, psichologinius sutrikimus ar kitus neigiamus padarinius, bet dar nesukelia priklausomybės.

4.10. Švietimo pagalba – mokiniams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams), mokytojams ir švietimo teikėjams specialistų teikiama pagalba, kurios tikslas – didinti švietimo veiksmingumą, pasitelkiant profesinį orientavimą, švietimo informacinę, psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę ir specialiąją pagalbą.

4.11. Žalingas vartojimas – tai reguliarus psichoaktyviųjų medžiagų vartojimas, sukeliantis akivaizdžias pasekmes sveikatai, gerovei ir raidai, atpažįstamas kaip problema dėl mokyklos nelankymo, patirtų eismo įvykių, patekimo į teisėsaugos akiratį ar kitų aplinkybių.

5. Kitos Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme, Lietuvos Respublikos psichikos sveikatos priežiūros įstatyme ir kituose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

II SKYRIUS

REAGAVIMO Į MOKINIŲ PSICHOAKTYVIŲJŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO, DISPONAVIMO IR (AR) PLATINIMO ATVEJUS TVARKA

6. Kiekvienas Gimnazijos darbuotojas, įtaręs arba pastebėjęs, kad Gimnazijos teritorijoje mokinys disponuoja psichoaktyviosiomis medžiagomis ir (ar) jas vartoja, yra apsvaigęs arba apsinuodijęs, laikosi šios veiksmų sekos:

6.1. įvertina mokinio sveikatos būklę;

6.2. jei medicininė pagalba reikalinga:

6.2.1. nedelsiant kviečia greitąją medicinos pagalbą skubios pagalbos tarnybų telefono numeriu 112;

6.2.2. teisės aktų nustatyta tvarka suteikia pirmąją pagalbą;

6.2.3. žodžiu informuoja apie atvejį Gimnazijos vadovą arba jo įgaliotą asmenį;

6.3. jei medicininė pagalba nereikalinga, palydi mokinį pas Gimnazijos vadovą arba jo įgaliotą asmenį.

7. Visais mokinio galimo disponavimo psichoaktyviosiomis medžiagomis ir (ar) jų galimo vartojimo, apsvaigimo arba apsinuodijimo atvejais Gimnazijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo nedelsiant informuoja mokinio atstovus pagal įstatymą apie atvejį ir kviečia juos atvykti į mokinio buvimo vietą (asmens sveikatos priežiūros įstaigą ar Gimnaziją).

8. Kai mokinys galimai vartojo ir (ar) galimai disponuoja psichoaktyviosiomis medžiagomis, tačiau jam nebuvo reikalinga medicininė pagalba, Gimnazijos vadovas ir (ar) jo įgalioti asmenys (du arba daugiau):

8.1. esant mokinio atstovų pagal įstatymą sutikimui, atskiroje patalpoje individualiai kalbasi su mokiniu apie kilusios situacijos aplinkybes: kada ir kokias psichoaktyvias medžiagas vartojo, iš kur jų gavo, tai darė vienas ar su kitu (-ais) mokiniu (-iais), ar gali būti kam nors reikalinga medicininė ar kita pagalba, prašo mokinio parodyti asmeninius daiktus ir imasi vieno iš šių veiksmų:

8.1.1. jei nėra randama psichoaktyviųjų medžiagų, atvykus mokinio tėvams (globėjams, rūpintojams) kartu su mokiniu kalbasi apie vartojimo atvejo galimas pasekmes ir pakartotiniam vartojimui išvengti galimus prevencinius veiksmus;

8.1.2. jei randama psichoaktyviųjų medžiagų nedelsiant kviečia policiją skubios pagalbos tarnybų telefono numeriu 112 pranešant apie nustatytą (galimą) teisės pažeidimą, iki policijos pareigūnų atvykimo neliečia, neuosto, neleidžia sunaikinti rastų medžiagų ir apriboja mokinio galimybę naudotis ryšio priemonėmis;

8.2. nesant mokinio atstovų pagal įstatymą sutikimui arba mokiniui nesutinkant parodyti asmeninių daiktų, atskiroje patalpoje individualiai kalbasi su mokiniu apie kilusios situacijos aplinkybes: kada ir kokias psichoaktyvias medžiagas vartojo, iš kur jų gavo, tai darė vienas ar su kitu (-ais) mokiniu (-iais), ar gali būti kam nors reikalinga medicininė ar kita pagalba, taip pat informuoja mokinį ir jo atstovus pagal įstatymą (jiems atvykus), jog policija gali imtis įstatymuose numatytų veiksmų, įskaitant daiktų apžiūrą, ir kviečia policiją skubios pagalbos tarnybų numeriu 112.

9. Visais galimais mokinio psichoaktyviųjų medžiagų platinimo atvejais Gimnazijos vadovas ir (ar) jo įgaliotas asmuo:

9.1. pastebėjęs ar gavęs informaciją iš Gimnazijos darbuotojo, mokinio apie Gimnazijos teritorijoje pastebėtą (šiuo metu vykstantį ir (ar) ką tik įvykusį) mokinio psichoaktyviųjų medžiagų platinimo atvejį, nedelsiant skubiosios pagalbos tarnybų telefono numeriu 112 informuoja policiją apie galimą teisės pažeidimą, informuoja apie įtarimus mokinio atstovus pagal įstatymą, kviečia juos atvykti į Gimnaziją;

9.2. gavęs informaciją iš mokinio ar jo atstovo pagal įstatymą, Gimnazijos darbuotojo, kad mokinsys įsigijo psichoaktyviųjų medžiagų Gimnazijos teritorijoje ar konkretus mokinsys galimai platino psichoaktyvias medžiagas, ne vėliau nei per valandą pateikia gautą informaciją policijos skambučių linijos telefono numeriu +370 700 60 777 arba adresu www.epolicija.lt, informuoja apie įtarimus mokinio atstovus pagal įstatymą.

10. Visais mokinio psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, disponavimo jomis ir (ar)platinimo atvejais laikomasi nešališkumo, konfidencialumo, profesionalumo ir pagarbos žmogaus teisėms principų, siekiant padėti ištirti bei tinkamai reaguoti į atvejį atsakingoms institucijoms, tačiau nesukeliant papildomų neigiamų pasekmių (bet kokios smurto rūšies, diskriminacijos patyrimo, asmens duomenų neteisėto atskleidimo ir kt.) mokinio ar jo atstovų pagal įstatymą atžvilgiu.

III SKYRIUS PAGALBOS DĖL PSICHOAKTYVIŲJŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO TEIKIMAS MOKYKLOJE

11. Visais mokinio psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, disponavimo jomis ir (ar) platinimo atvejais po reagavimo veiksmų, nurodytų šio Aprašo II skyriuje, Gimnazijoje organizuojama ir teikiama pagalba laikantis šios veiksmų sekos:

11.1. vartojimo ir (ar) disponavimo psichoaktyviosiomis medžiagomis, jų platinimo atveju Gimnazijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo organizuoja susitikimą su mokiniu ir jo atstovais pagal įstatymą

ir paskiria atsakingą asmenį, koordinuosiantį pagalbą teikimą mokiniui ir / ar jo atstovams pagal įstatymą;

11.2. tais atvejais, kai mokinio vartojimo ir (ar) disponavimo psichoaktyviosiomis medžiagomis, jų platinimo atvejis pasikartoja, priklausomai nuo situacijos pagalbą teikti pasitelkiama Gimnazijos vadovo paskirta ne mažiau nei dviejų darbuotojų (administracijos atstovo, pedagogo, psichologo, socialinio pedagogo, visuomenės sveikatos priežiūros specialisto ar kt.) komanda arba šaukiamas Gimnazijos vaiko gerovės komisijos posėdis.

12. Pagalba Gimnazijoje apima švietimo pagalbą, visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, neformaliojo švietimo ar kitų švietimą papildančio ugdymo veiklų organizavimą, kitą prevencinių veiklų vykdymą Gimnazijoje.

13. Pagalbos Gimnazijoje priemonių turinys nukreiptas į:

13.1. psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo ir (ar) disponavimo jomis, jų platinimo priežasčių ir galimų pasekmių aptarimą su mokiniu ir jo atstovais pagal įstatymą;

13.2. rekomendacijų mokiniui ir jo atstovams pagal įstatymą teikimą dėl santykių su bendraamžiais, laisvalaikio leidimo, mokymosi, taisyklių taikymo ir laikymosi Gimnazijoje ir šeimoje bei kitais psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo ir (ar) disponavimo jomis, jų platinimo rizikos mažinimui aktualiais klausimais;

13.3. konsultavimą ar įtraukimą į Gimnazijoje vykdomas psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo ir (ar) platinimo rizikos mažinimui skirtas veiklas (programas, projektus, būrelius, kt.);

13.4. nukreipimą pagalbą į Savivaldybės ir valstybės įstaigose teikiamas nemokamas visuomenės ar asmens sveikatos priežiūros, socialines paslaugas ir švietimo ar kitą pagalbą, skelbiamą puslapyje <https://lazdijai.lt/tekstai/pagalba/870>;

13.5. kitus Gimnazijos veiksmus, tikslingai nukreiptus į psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo ir (ar) disponavimo jomis, jų platinimo atvejų pasikartojimo prevenciją.

14. Teikiant pagalbą Gimnazijoje psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo ir (ar) disponavimo jomis, platinimo atveju siekiama:

14.1. padėti mokiniui ir jų atstovams pagal įstatymą ugdytis sveikatos, teisinį raštingumą, kritinį mąstymą, suteikiant Mokykloje informacijos ar pateikiant nuorodas į patikimus informacijos šaltinius psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos ir intervencijos temomis;

14.2. padėti mokiniui tapti psichologiškai atsparesniam, prasmingai užimtam, gebančiam palaikyti pozityvius santykius su bendraamžiais ir suaugusiais, tinkamai rūpintis savo fizine ir psichikos sveikata, įtraukiant mokinį į neformaliojo švietimo veiklas, socialinių emocinių įgūdžių ugdymui skirtus

užsiėmimus, prevencines programas ar kitą Gimnazijoje vykdomą veiklą arba nukreipiant į nemokamas šiems tikslams pasiekti tinkamas veiklas už Gimnazijos ribų;

14.3. padėti mokinio atstovams pagal įstatymą stiprinti įgūdžius, susijusius su santykių, bendravimo su vaikais gerinimu, tinkamų ribų nustatymu, saugumo užtikrinimu, vaiko užimtumo planavimu ir kitais, psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos veiksmais, suteikiant švietimo pagalbos specialisto konsultaciją, kviečiant dalyvauti pozityvios tėvystės ugdymo programoje ar mokymuose Gimnazijoje arba nukreipiant į patikimus informacijos šaltinius, Savivaldybėje prieinamas nemokamas tėvų (globėjų, rūpintojų) švietimo ir įgūdžių ugdymo veiklas;

14.4. padėti mokiniui ir jo atstovams pagal įstatymą spręsti sveikatos, socialines, švietimo ar kitas problemas tikslingai pasirenkant Savivaldybėje nemokamai teikiamas paslaugas ir pagalbą.

15. Visais atvejais teikiant pagalbą Gimnazijoje dėl psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, disponavimo jomis ir (ar) jų platinimo turi būti išklausa visų dalyvaujančiųjų nuomonė, susitariama dėl konkrečių veiksmų Gimnazijoje ir (ar) už jos ribų, pasidalijama atsakomybėmis tarp Gimnazijos atstovo, mokinio ir jo atstovų pagal įstatymą, privalomai numatomas bendras rezultatų aptarimas.

16. Gimnazijos vaiko gerovės komisijoje svarstomos pagalbos galimybės aptarimos su mokiniu ir jo atstovais pagal įstatymą, sprendimai dėl pagalbos turinio ir formų priimami laikantis mokinio nuomonės išklauso ir geriausių jo interesų įgyvendinimo principų, siekiant sumažinti mokinio vartojimo ir (ar) disponavimo jomis, jų platinimo rizikas.

17. Tais atvejais, kai Gimnazijoje yra išnaudotos visos švietimo ar kitos pagalbos galimybės, o mokinio elgesio problemos, susijusios su psichoaktyviųjų medžiagų vartojimu ir (ar) disponavimo jomis, jų platinimu, nekinta ar didėja, kreipiamasi į Savivaldybės vaiko gerovės komisiją dėl minimalios priežiūros priemonių skyrimo mokiniui ir (ar) pagalbos šeimai skyrimo.

18. Tais atvejais, kai mokinio atstovai pagal įstatymą nepriima pagalbos sau ar savo vaikui Gimnazijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo kreipiasi į Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir praneša apie galimą vaiko nepriežiūros atvejį, kuris traktuojamas kaip viena iš smurto prieš vaiką formų.

IV SKYRIUS

PAGALBOS DĖL PSICHOAKTYVIŪJŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO TEIKIMAS

19. Pagalba dėl psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo apima visuomenės ar asmens sveikatos priežiūros bei socialines paslaugas ir švietimo pagalbą valstybei, savivaldybei pavaldžiose įstaigose ar nevyriausybinėse organizacijose, kurios skelbiamos interneto puslapyje <https://lazdijai.lt/tekstai/pagalba/870>.

20. Visuomenės ir asmens sveikatos priežiūros, socialines paslaugas ir švietimo pagalbą nemokamai teikia:

20.1. Lazdijų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, vykdamas Ankstyvosios intervencijos programą, teikiantis psichologinės gerovės, priklausomybių konsultanto ir kitas paslaugas;

20.2. UAB „Lazdijų sveikatos centras“ Psichikos sveikatos skyrius, teikiantis pirminio lygio ambulatorines psichikos sveikatos priežiūros paslaugas, mokiniui ir jo šeimos nariams, aplinkos asmenims, suteikia nemokamas gydytojo psichiatro, vaikų ir paauglių psichiatro, medicinos psichologo konsultacijas ar būtinąją psichiatrinę pagalbą. Esant reikalui, siunčia gydyti stacionare. Teikia rekomendacijas psichikos sveikatos klausimais.

20.3. jeigu mokinys siunčiamas antrinio lygio specialisto konsultacijai, antrinio lygio specialistai tikslingai įvertina psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo patirtį (eksperimentavimą, rizikingą ar žalingą vartojimą, priklausomybės ligos atsiradimą), tuomet Savivaldybėje pagalba organizuojama atsižvelgiant į mokinio, jo atstovų pagal įstatymą poreikius bei galimybes spręsti susidariusią situaciją;

20.4. VšĮ Lazdijų švietimo centras, teikiantis mokinio psichologinio konsultavimo ir (ar) jo tėvų (globėjų, rūpintojų) konsultavimo dėl jų vaikų psichologinių problemų paslaugas, vykdamas pozityvios tėvystės programų mokymus tėvams;

20.5. VšĮ Lazdijų socialinių paslaugų centras, teikiantis kompleksines paslaugas šeimai (individualias ir (ar) grupines konsultacijas, savitarpio pagalbos grupes, socialinių įgūdžių grupes).

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

21. Aprašo nuostatų įgyvendinimui būtini veiksmai gali būti patvirtinti Gimnazijos direktoriaus įsakymu atskiroje tvarkoje arba reglamentuoti jau patvirtintų Gimnazijos vidaus dokumentų turinyje.

22. Su Aprašo nuostatomis ir jų pagrindu vykdomais veiksmais Gimnazijos darbuotojai dirbantys DVS supažindinami per dokumentų valdymo sistemą, nedirbantys DVS supažindinami pasirašytinai.

23. Gimnazijos vadovas užtikrina, kad Apraše numatyta pareiga pastebėjus, įtarus mokinio psichoaktyviųjų medžiagų vartojimą, disponavimą jomis ar platinimo atvejį informuoti Gimnazijos vadovą ar jo įgaliotą asmenį būtų numatyta kiekvieno Gimnazijos darbuotojo pareigybės aprašyme.

24. Įgyvendinant Aprašo nuostatas turi būti pasirašytas vaiko atstovų pagal įstatymą sutikimas jei į Gimnazijos ugdymo sutartį su mokinių atstovais pagal įstatymą nėra įtraukta nuostata, kad kilus įtarimui dėl draudžiamų daiktų turėjimo, Gimnazijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo turi teisę patikrinti mokinio daiktus.

25. Informacija apie mokinius, vartojusius ar disponavusius psichoaktyviosiomis medžiagomis ar jas galimai platinusius, turi būti disponuojama tiek, kiek reikalinga mokinio teisei būti sveikam užtikrinti, tačiau nepažeidžiant mokinio teisės į privatų gyvenimą, asmens neliečiamybę bei laikantis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytos tvarkos.

26. Jei Gimnazijos teritorijoje randama psichoaktyviųjų medžiagų, tačiau nežinoma, kam jos priklauso, radęs asmuo nedelsiant kviečia policiją skubios pagalbos tarnybų telefono numeriu 112 ir apie tai informuoja Gimnazijos vadovą arba jo įgaliotą asmenį.

27. Apraše įvardyta švietimo pagalba gimnazijoje mokiniams, jų atstovams pagal įstatymą teikiamos nemokamai.

Lazdijų Motiejaus Gustaičio gimnazijos
reagavimo į psichoaktyviųjų medžiagų
vartojimo, disponavimo ir (ar) platinimo
atvejus bei pagalbos teikimo mokiniams, jų
atstovams pagal įstatymą aprašo
1 priedas

PSICHOAKTYVIŲJŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO, APSVAIGIMO, APSINUODIJIMO NUO PSICHOAKTYVIŲJŲ MEDŽIAGŲ ATPAŽINIMO ŽENKLAI

1. Trumpalaikio vartojimo (intoksikacijos / apsvaigimo) atpažinimo ženklai:

1.1. Vyzdžio dydis ir reakcija į šviesą. Esant stimuliatorių intoksikacijai atmerkus voka, krintant tiesioginei šviesai, vyzdys lieka išsiplėtęs, opioidų intoksikacijai – vyzdys lieka susitraukęs, hašišo ir marihuanos intoksikacijai – vyzdys pulsuoja didėdamas (atkreiptinas dėmesys, kad neženkliai vyzdys pulsuoja, net ir nevartojus psichoaktyviųjų medžiagų).

1.2. Nistagmas. Tai ritmiškas, nevalingas abiejų akių obuolių trūkčiojimas. Jis gali pasireikšti, kai kraujyje yra viena ir daugiau promilių alkoholio, atpažįstamas stebint akių obuolius bent keliolika sekundžių.

1.3. Pulso dažnis. Priklausomai nuo vartotos psichoaktyviosios medžiagos pulsas akivaizdžiai gali sulėtėti arba padažnėti. Pulso dažnis tikrinamas uždėjus du pirštus ant riešo arterijos. Normalus pulsas yra 60–90 tvinksnių per minutę.

1.4. Laiko pajautimas. Pavartojus psichoaktyviųjų medžiagų gali sutrikti laiko suvokimas, suprastėti gebėjimas suprasti paprastas instrukcijas. Tai galima patikrinti, paprašant pastovėti suglaudus kojas, ištiesus į priekį rankas, atlenkus galvą atgal ir užsimerkus, pranešti, kai praeis 30 sekundžių. Nepavartojus psichoaktyviųjų medžiagų galima apsirikti 10 sekundžių.

1.5. Dūrių žymės. Jeigu psichoaktyviosios medžiagos švirkščiamos, lieka dūrio žymės, kurios laikui bėgant keičiasi: 0–8 val. – raudona dėmė (paraudęs ratas); 8–96 val. – šviesaus sukrešėjusio kraujo pėdsakai; 5–14 dienų – tamsios dėmės.

1.6. Kvapas. Pavartojus alkoholio jaučiamas alkoholio kvapas iš burnos ar nuo drabužių, tabako ar tabako gaminių – analogiškai tabako kvapas, marihuanos – keistas, neįprastas, cheminių medžiagų kvapas.

1.7. Bendri apsinuodijimo požymiai. Apsinuodijus gali atsirasti mieguistumas, sąmonės praradimas, pykinimas, vėmimas, galvos svaigimas, pasireikšti perkaitimas ar dehidratavimas, krėsti drebulys, apimti panika ar pasireikšti kiti apsinuodijimo požymiai. Esant tokiems požymiams, reikia kviesti greitąją medicinos pagalbą, prireikus suteikti pirmąją pagalbą.

1.8. Netipinio elgesio požymiai. Pavartojus psichoaktyviųjų medžiagų gali atsirasti nebūdingo mokiniui elgesio požymių, kurie pasireiškia atskirai arba kartu su aukščiau išvardintais ženklais. Mokinys gali tapti agresyvus, elgtis impulsyviai – imti rėkti, bėgti, blaškytis, neadekvačiai reaguoti į aplinką. Jam gali prasidėti haliucinacijos, apimti baimė, prasidėti kliesdėsiai arba sulėtėti kalba.

2. Ilgalaikio vartojimo atpažinimo ženklai:

2.1. Asmenybės pokyčiai: nuotaikos ar būdo savybių pasikeitimas, brandumo stoka, santykių su tėvais ir šeima, ryšių su draugais pokyčiai, siekių stoka, savęs nuvertinimas, neigimas ir melavimas, vėlavimas, nepaaiškinama baimė, įtarumas arba savisaugos instinkto stoka, priešiškus kitiems ir sau, agresyvumas.

2.2. Veiklos ir įpročių pokyčiai: be pateisinamos priežasties nebuvimas namuose ar mokykloje, pareigų namuose ar mokykloje neatlikimas, pakitęs bendravimas su bendraamžiais, kitais žmonėmis, slapukavimas, konfliktai namuose ar mokykloje, nuolatinis negebėjimas susikaupti, greitas įniršis uždavus klausimus, susijusius su vartojimu, nuolatinis liūdesys, ženklūs finansinės padėties pokyčiai.

2.3. Išvaizdos pokyčiai: higienos stoka, raudonos ar ašarojančios akys, išsiplėtę arba susiaurėję vyzdžiai, nuolatinė sloga.

2.4. Sveikatos ir normalaus dienos / nakties ritmo pokyčiai: apetito stoka ar padidėjęs apetitas, dažnas kosulys, keista kalba, miego problemos, išsiblaškytas, energijos stoka.

2.5. Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo priemonės: tarp mokinio daiktų pastebimi įtarimą keliantys daiktai ar medžiagos – guminukai, pleistrai, nosies purškalai, akių lašai, nikotino pagalvėlės, kristalai, impregnuoti lapeliai, saldainiai, elektroninių cigarečių skysčiai, žiebtuvėliai, milteliai, kapsulės, tabletės.

2.6. Teisėtvarkos pažeidimai: smulkios vagystės iš namų ir mokyklos draugų, bėgimas iš namų ir pamokų ir pan.

Lazdijų Motiejaus Gustaičio gimnazijos
reagavimo į psichoaktyviųjų medžiagų
vartojimo, disponavimo ir (ar) platinimo
atvejus bei pagalbos teikimo mokiniams, jų
atstovams pagal įstatymą aprašo
2 priedas

PSICHOAKTYVIŲJŲ MEDŽIAGŲ PLATINIMO ATPAŽINIMO ŽENKLAI

1. **Pajamos.** Ryškiausias ženklas, kad mokinys platina psichoaktyvias medžiagas, yra jo pajamos. Jei mokinys staiga pradeda pirkti daiktus pats, neturėdamas pajamų šaltinio (pavyzdžiui, iš šeimos, giminaičių ar darbo ne visą darbo dieną), tai galimai sąlygoja psichoaktyvių medžiagų platinimas kaip paslėptas pajamų šaltinis.

2. **Užrašai.** Dažniausiai psichoaktyvias medžiagas platinantys mokiniai registruoja savo išlaidas ir pajamas. Daugelis iš jų tai daro, siekiant fiksuoti, kas ir už ką yra skolingas. Kiekvienas užrašų įrašas gali būti užkoduotas skaitine ar raidine seka.

3. **Įranga.** Jei platinamos psichoaktyvios medžiagos, greičiausiai jis turi tam reikalingas priemones. Tai apima psichoaktyviųjų medžiagų vartojimui ar supakavimui skirtus daiktus, tokius kaip:

- priemaišos – medžiagos dedamos į psichoaktyvias medžiagas (pvz., kokainą) siekiant padidinti pelną ir pakeisti poveikį, šios medžiagos atskiedžia psichoaktyvias medžiagas, keičia jų stiprumą, priemaišų pavyzdžiai yra: miltai, krakmolai, cukrus ir kofeinas;
- rūkymo pypkės, bongai;
- nedidelio dydžio, maistinės svarstyklės;
- užspaudžiami plastikiniai maišeliai;
- aliuminio folija.

4. **Vartojimo požymiai.** Nors tai nėra tiesioginis psichoaktyviųjų medžiagų platinimo požymis, tačiau daugelis psichoaktyviųjų medžiagų platintojų patys pradeda vartoti psichoaktyvias medžiagas.

5. **Kitų mokinių elgesys ir turima informacija.** Neretai psichoaktyviųjų medžiagų platintojas dėl vienokių ar kitokių priežasčių (pvz., dėl skolos, dėl sutikimo parduoti psichoaktyvias medžiagas ir kt.) išnaudoja kitus mokinius įvairioms užduotims atlikti. Mokinių bendruomenė paprastai turi daug informacijos vieni apie kitus, tad psichoaktyviųjų medžiagų platintojas visuomet yra žinomas.

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lazdijų Motiejaus Gustaičio gimnazija, Lazdijai, Vytauto g. Nr. 13, 67122 Lazdijai, Lietuva (2025-04-28 10:10:06)
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl Lazdijų Motiejaus Gustaičio gimnazijos reagavimo į psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, disponavimo ir (ar) platinimo atvejus bei pagalbos teikimo mokiniams, jų atstovams pagal įstatymą aprašo patvirtinimo
Dokumento rūšys	-
Dokumento registracijos data ir numeris	2025-04-28 Nr. LGGV1-65
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Virginija Spitrienė, Pavaduotoja
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-04-28 09:57:59 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2025-04-28 09:58:48 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	EID-SK 2016,2.5.4.97=#160e4e545245452d3130373437303133,AS Sertifitseerimiskeskus,EE
Sertifikato galiojimo laikas	2023-08-16 17:39:15–2028-08-14 23:59:59
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	dvs.lazdijai.lt/ doclogix, Registratorius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-04-28 09:58:13 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	RCSC IssuingCA-2,RCSC,VI Registru Centras - i.k. 124110246,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2025-01-13 10:51:35–2028-01-13 10:51:35
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DocLogix v12.8.7.0
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2025-04-28 10:10:06)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2025-04-28 10:10:06 atspausdino Rūta Jastiuginova
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-